

3. *How Ukraine Rebuilt Its Military Acquisition System Around Commercial Technology*. - *Tun доступу* - *How Ukraine Rebuilt Its Military Acquisition System Around Commercial Technology*

4. *White Star REAL ESTATE / News / "Feast whenever you want" – the first Milk Bar in Poland at Elektrownia Powiśle* - *Tun доступу* - *"Feast whenever you want" - the first Milk Bar in Poland at Elektrownia Powiśle* - *Real estate services Central & Eastern Europe | White Star*

5. *Ukraine's Tech Renaissance: Ukrainian Investments Report for 2024* - *Електронний ресурс* - *Tun доступу* - *Ukraine's Tech Renaissance: Ukrainian Investments Report for 2024* · *TechUkraine (Дата звернення 03.04.2025)*

УДК 338.43:620.9(477)

Удова Л.О.,

*кандидат економічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу форм і
методів господарювання в агропродовольчому комплексі,
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»*

РОЗВИТОК БІОЕНЕРГЕТИКИ У СВІТІ

Енергетична галузь України наразі стикається з серйозними викликами – зміна клімату, зростання енергоспоживання та потреба в енергонезалежності. Збільшення використання біомаси, особливо в умовах гострого енергодефіциту, може суттєво знизити залежність України від викопного палива, підвищити енергетичну безпеку та сприяти пом'якшенню наслідків зміни клімату. Децентралізовані системи генерації енергії на основі біомаси мають потенціал для задоволення локальних потреб в енергопостачанні, одночасно створюючи нові економічні можливості. Розвиток біоенергетики відіграватиме ключову роль у відновленні енергетичного потенціалу України, сприяючи переходу енергогенеруючої інфраструктури до децентралізованої моделі та виконання міжнародних зобов'язань країни в галузі декарбонізації.

У Європі зберігається стала тенденція до збільшення обсягів виробництва енергії з агробіомаси. Німеччина, Франція, Італія та Швеція є найбільшими споживачами енергії з біомаси в абсолютному вираженні, тоді як Скандинавські країни, країни Балтії та Австрія демонструють найвищий рівень споживання енергії з біомаси на душу населення. Згідно з оцінками європейських експертів, до 2050 року потенціал сільськогосподарських залишків становитиме від 45 до 67 млн. тонн нафтового еквівалента на рік, що може забезпечити від 31% до 46,5% поточного рівня споживання біомаси для енергетичних потреб країн ЄС

[1]. Крім того, перспективний потенціал енергетичних культур оцінюється в діапазоні 79-377 млн. тонн н. е./рік [2].

Україна має значний потенціал для динамічного розвитку біоенергетичного сектору. Зростання цін на традиційні енергоносії та наявність великих запасів біомаси, придатних для енергетичного використання, є ключовими факторами, що сприяють переходу до біоенергетики. Розвиток цього сектору в Україні можливий без значного негативного впливу на навколишнє середовище, включаючи вирубування лісів, деградацію екосистем та втрату біорізноманіття. Згідно з розрахунками Біоенергетичної асоціації України, у 2021 році потенціал біомаси, доступної для виробництва енергії, становив понад 26 млн. тонн н. е. Цей обсяг еквівалентний 30% загального первинного енергопостачання України у 2020 році [3].

Використання енергетичних рослин може сприяти розширенню обсягів відновлюваних джерел палива. Вирощування швидкозростаючих багаторічних чагарників і спеціалізованих однорічних культур з високим вмістом сухої речовини, врожайність яких досягає 15-25 тонн з га на рік, є перспективним напрямом для забезпечення твердого біопалива необхідною сировиною [4]. Енергетичні рослини забезпечують стабільний урожай протягом тривалого періоду і рослини можуть вирощуватися на малопродуктивних, деградованих та забруднених ґрунтах (так званих маргінальних землях). Це не тільки дозволяє ефективно використовувати такі території, а й сприяє їх відновленню, покращуючи структуру та якість ґрунту.

Широкомасштабне вторгнення рф в Україну спричинило забруднення довкілля, зокрема сільгоспугідь, вибухонебезпечними предметами. Однак, крім розмінування ліквідувати доведеться й наслідки забруднення важкими металами та іншими речовинами. Соняшник і кукурудза здатні вилучати хімічні речовини з ґрунту, тому вони придатні для рекультивації забруднених внаслідок воєнних дій земель, однак їх можна вирощувати без подальшого використання на продовольчі цілі. І саме вирощування енергетичних рослин на цих ґрунтах сприятиме їх відновленню після бойових дій.

Прикладом успішного розвитку сектора енергетичних рослин є Європейський Союз, де у 2021 році площа земель, зайнятих під цими культурами, досягла 118,5 тис. га [5] з найбільшими площами в Польщі, Швеції, Німеччині, але є великий потенціал її нарощування до, принаймні, 22 млн. га У кожній країні ЄС існує свій перелік енергетичних рослин для вирощування.

Темпи розвитку біоенергетики в Україні істотно відстають від європейських. Нагальною задачею для ЄС і для України є повна відмова від імпортного природного газу. Серед першочергових заходів для заміщення імпортного природного газу є розвиток відновлюваних джерел енергії та

впровадження енергоефективних заходів. Отже, як у ЄС, так і в Україні, біоенергетиці відводиться важлива роль у досягненні цілей сталого розвитку щодо заміщення викопних палив, скорочення викидів парникових газів тощо.

Список використаних джерел:

1. Faaij A. (2018). *Securing Sustainable Resource Availability of Biomass for Energy Applications in Europe: Review of Recent Literature*. URL: <https://energy.nl/media/downloads/Bioenergy-Europe-EU-Biomass-Resources-Andr%C3%A9-FaaijFinal.pdf>.

2. Калетнік Г. М., Гончарук І. В. (2020). Економічні розрахунки потенціалу виробництва відновлювальної біоенергії у формуванні енергетичної незалежності агропромислового комплексу. *Економіка АПК*. № 9. С. 6 - 16. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202009006>.

3. Гелетуха Г.Г. (2024). *Сучасний стан та перспективи розвитку біоенергетики в Україні*. Біоенергетична асоціація України, К. 51 с. URL: https://uabio.org/wp-content/uploads/2024/05/1_Geletuha_Rozvytok-bioenergetyky-v-Ukrayini-i-sviti.pdf.

4. *Energy crops* (2024). URL: <https://salix-energy.com.ua/en/energy-crops/>.

5. Трибой О. (2024). *Вирощування енергетичних рослин*. URL: <https://uabio.org/wp-content/uploads/2024/05/5-Tryboj-Energetychni-roslyny.pdf>.

УДК 330.322.01:005.35:502.1:658(477)

Хилько І. І.

*старший викладач кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій*

Безушко О. Є.,

здобувач вищої освіти,

Миколаївський національний аграрний університет,

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ESG-ПРИНЦИПІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

Післявоєнна відбудова економіки України потребуватиме масштабних інвестицій та впровадження сучасних підходів до організації бізнесу. В умовах глобальних тенденцій сталого розвитку особливої актуальності набуває імплементація ESG-принципів (Environmental, Social, Governance) як фактору підвищення інвестиційної привабливості українських підприємств. За даними Глобального альянсу сталих інвестицій (GSIA), обсяг активів, що управляються відповідно до ESG-критеріїв, у 2020 році досяг 35,3 трлн доларів США, що становить 36% від загальних активів під управлінням у світі [1, с. 4].